

Sygn. akt **III AUa 1215/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Goss-Kokot

Sędziowie: SSA Ewa Cyran /spr./

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans

Protokolant: insp.ds.biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2015 r. w Poznaniu

sprawy **J. O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji **J. O.**

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 13 maja 2014 r. sygn. akt VII U 5844/13

oddala apelację.

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Ewa Cyran
-------------------------------------	-----------------------	---------------

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. decyzją z 11 października 2013 roku (znak: (...)) odmówił J. O. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, albowiem komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z 30 września 2013 roku stwierdziła, że nie jest on niezdolny do pracy.

J. O. odwołał się od decyzji, wnosząc o jej zmianę w całości, poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ze względu na pogarszający się stan zdrowia.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z 13 maja 2014 roku w sprawie VII U. 5844/13 oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący J. O. (ur. (...)) jest z zawodu ślusarzem. Ostatnio pracował jako ślusarz regeneracji form do butelek.

Decyzjami z 27 kwietnia 2011 roku, z 24 listopada 2011 roku oraz z 31 grudnia 2012 roku organ rentowy odmawiał mu prawa do rety z tytułu niezdolności do pracy.

29 maja 2013 roku odwołujący złożył kolejny wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do wniosku dołączył orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z 7 maja 2013 roku.

11 października 2013 roku ZUS Oddział w P. wydał zaskarżoną decyzję.

Biegli sądowi lekarze: psychiatra, chirurg, ortopeda oraz neurolog rozpoznali u odwołującego: zespół bólowy szyjny i lędźwiowy u osoby z miernie wyrażonymi zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, początkowe zmiany zwyrodnieniowe stawu barkowego prawego i kolanowego prawego - bez dysfunkcji ruchowej, napięciowe bóle głowy u osoby z mnogimi w wywiadzie urazami głowy i z urazem twarzoczaszki po stronie prawej w 2006 roku, przykurcz Dupuytrena palca IV ręki lewej w okresie początkowym, żylaki PKD III stopnia, stan po operacji żylaków LKD prawidłowy, osobowość nieprawidłową, zaburzenia nerwicowe, zespół zależności alkoholowej.

W badaniu przedmiotowym neurologicznym i ortopedycznym biegli stwierdzili zadowalającą sprawność ruchową odwołującego, w szczególności nie stwierdzili klinicznych wykładników dysfunkcji kręgosłupa ani stawów obwodowych (w tym prawego stawu barkowego i kolanowego). Brak jest również objawów korzeniowych i ubytkowych neurologicznych. Przebyte przez powoda urazy głowy nie skutkują objawami ubytkowymi neurologicznymi. Z neurologicznego lub ortopedycznego punktu widzenia odwołujący nie jest i nie był nigdy uprzednio, osobą niezdolną do pracy.

Biegły chirurg także nie stwierdził chorób z zakresu swej specjalności, które kiedykolwiek powodowałyby częściową lub całkowitą niezdolność do pracy odwołującego. Żylaki prawej kończyny dolnej są możliwe do wyleczenia przy pomocy typowych technik operacyjnych w ramach zasiłku chorobowego. Operacja żylaków lewej kończyny dolnej u odwołującego przyniosła dobry skutek leczniczy.

W ocenie biegłego psychiatry, rozpoznane schorzenia również nie naruszają funkcjonowania ustroju w stopniu powodującym niezdolność do pracy. Zespół zależności alkoholowej, niepowikłany zaburzeniami psychiatrycznymi, sam przez się nie powoduje niezdolności do pracy. Odwołujący jest psychicznie sprawny, zaburzenia emocjonalnego funkcjonowania wiążą się z osobowością nieprawidłową, nie mają znaczenia orzeczniczego.

W łącznej i zgodnej opinii w/w biegli stwierdzili, że nie zachodzi u odwołującego niezdolność do pracy z przyczyn psychopatologicznych jak i somatycznych a orzeczenie niepełnosprawności nie dotyczy oceny zdolności do pracy. Umożliwia ono wyłącznie określone ułatwienia socjalne.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy powołał przepisy właściwe do rozstrzygnięcia, tj. art. 57, art. 12 i art. 13 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W zakresie oceny zdolności odwołującego do pracy, Sąd Okręgowy oparł swe rozstrzygnięcie na opinii biegłych. W tym bowiem zakresie konieczna była wiedza specjalna w rozumieniu art. 278 § 1 k.p.c. Z uzyskanej w sprawie opinii biegłych wynika, że odwołujący nie jest niezdolny do pracy w jakimkolwiek stopniu.

Odwołujący nie zgodził się z opinią biegłych sądowych, podkreślając, iż jego stan zdrowia i wielorakie schorzenia uniemożliwiają mu wykonywanie pracy, jednakże powyższe stwierdzenia w świetle opinii lekarskich należy uznać jedynie za subiektywne odczucia odwołującego (nie posiadającego specjalistycznej wiedzy medycznej), który spodziewał się opinii o treści dla niego korzystnej.

Sąd I instancji podzielił stanowisko biegłych wyrażone w opinii, ponieważ jest ono wnikliwe i szczegółowe. Biegli w oparciu o swoją wiedzę specjalistyczną przeprowadzili badanie odwołującego oraz przeanalizowali jego dokumentację medyczną, także dokumentację złożoną w takcie postępowania. Brak jest zasadnych przesłanek

do dyskwalifikowania końcowej konkluzji biegłych, jej zasadności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Sprawozdanie z przedmiotowego badania i wywiadu, zawarte w opinii, świadczy o tym, że badanie i analiza dokumentacji medycznej nie były powierzchowne.

Sąd I instancji wskazał, że kompletnym, rzeczowym i należyście uzasadnionym konkluzjom biegłych lekarzy, odwołujący nie przeciwstawił rzeczowych argumentów medycznych. Takim argumentem nie może być subiektywne poczucie niezdolności do pracy odwołującego, czy też przedłożone przez niego orzeczenie o niepełnosprawności. Po pierwsze inne są kryteria brane pod uwagę przez Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności i przez biegłych powołanych w sprawie, inne są przepisy prawne regulujące te zagadnienia oraz cel wydawania orzeczeń. Poza tym, orzeczony stopień niepełnosprawności nie oznacza automatycznie uprawnia do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wszelka dokumentacja chorobowa odwołującego była zaś przedmiotem analizy biegłych sądowych, co znalazło swój wyraz w sporządzonej w toku procesu opinii.

Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę miał na uwadze jedynie stopień naruszenia sprawności organizmu, bowiem niemożność wykonywania pracy spowodowana innymi przyczynami niż naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym niezdolność do zarobkowania, nie jest niezdolnością do pracy w rozumieniu art.12 ust.1 ustawy emerytalnej (tak też w wyroku Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2004 roku w sprawie II UK 167/03).

Sąd I instancji zaznaczył, że poczynione ustalenia faktyczne uwzględniają dolegliwości zdrowotne powoda. Stwierdzone u odwołującego zmiany chorobowe nie są nasilone do tego stopnia, aby czyniły go obecnie niezdolnym do wykonywania zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami.

Niezdolności do pracy nie wywołuje sama choroba, ale skutki narządowe i istotne naruszenie sprawności organizmu, których u odwołującego nie stwierdzono. Istnienie schorzeń powodujących konieczność pozostawania w stałym leczeniu nie stanowi samodzielnej przyczyny uznania częściowej niezdolności do pracy, chociaż w pewnych okresach wymaga czasowych zwolnień lekarskich (tak w wyroku SN z 12 lipca 2005 roku w sprawie II UK 288/04).

Odwołujący zaskarżył wyrok w całości, wnosząc apelację.

Skarżący zarzucił, że w toku postępowania przed Sądem, został nierzetelnie zbadany przez biegłych sądowych. Powód podniósł, że nie może wykonywać pracy z uwagi na leki o silnym działaniu, które przyjmuje. Odwołujący domagał się zmiany wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Odwołujący swoje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, wywiódł z art. 57 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z którym, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobie ubezpieczonej, jeżeli spełniła łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolna do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy.

Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ustawy emerytalnej).

Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. ustawy).

Ustalenie niezdolności do pracy J. O. stanowiło przedmiot sporu w postępowaniu przed Sądem I instancji.

W tym miejscu wskazać należy, iż w obecnym orzecznictwie sądów powszechnych nie budzi żadnych wątpliwości, że w postępowaniu, którego przedmiotem jest przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, koniecznym jest ustalenie stanu zdrowia osoby ubezpieczonej, z którym to stanem związana jest przedmiotowa niezdolność do pracy. Natomiast stan zdrowia osoby ubezpieczonej bezsprzecznie jest okolicznością, dla której ustalenia, niezbędne są wiadomości specjalne w rozumieniu art. 278 §1 k.p.c., wymagające udziału w procesie biegłych lekarzy sądowych. Kluczowa dla tego rodzaju spraw okoliczność stanu zdrowia oraz związana z nim niezdolność do pracy – w przypadku sporu co do tej okoliczności - nie może być ustalana przez Sąd samodzielnie lub wyłącznie na podstawie innych dowodów zgłaszanych przez strony postępowania, takich jak dokumenty, zeznania świadków, wyjaśnienia stron, oględziny.

Odwołujący w apelacji podtrzymał zastrzeżenia zgłoszone wobec opinii sporządzonej przez biegłych w toku postępowania przed Sądem Okręgowym. Powód wskazał, że systematycznie leczy się psychiatrycznie.

Nadto skarżący przedłożył nową dokumentację medyczną.

W ocenie Sąd Apelacyjny, stanowisko odwołującego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd I instancji zobowiązał biegłych do ustosunkowania się do zastrzeżeń wobec opinii zgłoszonych przez skarżącego. Zobowiązanie to biegli wykonali, wskazując w szczególności w opinii uzupełniającej z 20 marca 2014 roku, że uwagi powoda oraz załączona dokumentacja medyczna, nie zawierają żadnych nowych danych medycznych, mogących mieć wpływ na treść opinii sądowej. Stanowisko odwołującego świadczy jedynie o dużym wewnętrznym poczuciu choroby, niepełnosprawności i krzywdy spowodowanej kolejnym orzeczeniem o braku świadczeń rentowych. Biegli podkreślili, że zapoznali się z całą dostępną dokumentacją a badanie przeprowadzili w sposób typowy dla reprezentowanych specjalności.

W apelacji odwołujący nie podjął rzeczowej polemiki z powyższym stanowiskiem, obstając jedynie przez zarzucie, że badania przeprowadzone zostały przez biegłych nierzetelnie.

Sąd Apelacyjny za zasadne uznał wskazać, że chcąc uwiarygodnić stronniczość biegłych, powód musiałby wykazać przesłanki skutkujące koniecznością wykluczenia ich z postępowania, określone w art. 48 § 1 k.p.c. oraz w art. 49 k.p.c. w zw. z art. 281 k.p.c., czego w najmniejszym stopniu nie uczynił.

W opinii z 9 i 15 stycznia 2014 roku (k. 28) zawarto dane z wywiadów przeprowadzonych przez biegłych z powodem oraz szczegółowe informacje z przeprowadzonych badań przedmiotowych i wobec tego, twierdzenia odwołującego uznać należało za całkowicie niewiarygodne.

W dalszej kolejności Sąd II instancji uznał, że podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku nie może stanowić przedłożona przez odwołującego w postępowaniu apelacyjnym dokumentacja medyczna.

Po pierwsze, wskazać trzeba, że skierowanie czy to do poradni specjalistycznej, czy też do szpitala, nie przesądza o niezdolności do pracy ubezpieczonego w rozumieniu przepisów ustawy emerytalnej. Jak trafnie zauważył Sąd Okręgowy, wyniki postępowania dowodowego dały podstawy do ustaleń dotyczących niezaprzeczalnie występujących u powoda schorzeń. Jednocześnie stan odwołującego nie kwalifikuje go jako osoby niezdolnej do pracy. Innymi słowy, fakt pozostawania w przez powoda w stałym leczeniu, o czym świadczą m.in. nowe dokumenty, nie jest równoznaczny z niezdolnością do pracy.

Co najistotniejszej jednak, dokumentacja przedłożona przez odwołującego może być przedmiotem oceny przez organ rentowy w nowym postępowaniu o świadczenie rentowe, o ile powód takie zainicjuje. Niniejsze postępowanie sądowe toczy się w związku z decyzją ZUS z 11 października 2013 roku i zasadniczo jest ograniczone do oceny stanu zdrowia odwołującego na dzień wydania decyzji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Ewa Cyran
-------------------------------------	-----------------------	---------------